

Colegiul de Disciplină și Etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte Alexandru Lozan;

Membrii - Constantin Șușu, Viorel Beiu, Eugenia Zubco, Oleg Televca, Pavel Turcan și Vitalie Sîli.

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX din xx.xx.2025, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 13.02.2025, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petenți privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău Oficiul Râșcani, Lucia Andriuța,-

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea contestației:

La 17.02.2025, cet. XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, au depus la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2025. prin care a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău Oficiul Râșcani, Lucia Andriuța.

La 19.02.2025 contestația enunțată a fost înregistrată la Colegiul de Disciplină și Etică din subordinea Consiliul Superior al Procurorilor.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării:

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de 17.02.2025, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX au depus o contestație împotriva deciziei inspecției procurorilor din 13.02.2025 și a solicitat Colegiului de Disciplină și Etică anularea acesteia ca eronată și contrară încheierii judecătorești din 25.09.2023.

Contestația este depusă în limba de stat, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, sunt semnate de autor.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de 13.02.2025 și în aceeași zi a fost remisă prin poștă petentei, pentru informare, fiind recepționată la 06.01.2025

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare:

La data de 09.01.2025, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat sesizarea dlui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, cu privire la faptele procuroarei Lucia

Andriuța, ce pot constitui abatere disciplinară.

La data de 14.01.2025 sesizarea a fost înregistrată la Inspekția procurorilor, abordându-i-se număr unic de evidență - 6s/25.

Cu referire la fondul preținsei cauze disciplinare:

În speță, autorii sesizării invocă că, la data de 26.04.2021, în temeiul cererilor de revizuire depuse de membrii familiei XXXXXX, a fost dispusă deschiderea procedurii de revizuire a dosarului nr. XXXXXX, referitor la condamnarea omului de afaceri XXXXXX XXXXXX, împreună cu agentul economic SRL „XXXXXX”, pentru comiterea mai multor infracțiuni în perioada 2008-2016.

În cadrul acestei proceduri, autorii sesizării XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX au prezentat multiple dovezi incontestabile către organele judiciare și procurorul responsabil de revizuire, Lucia Andriuța.

Aceste dovezi atestau faptul că setul de documente oficiale și publice, constituit din 86 de file și intitulat „Cartea Tehnică a atelierului pepinieristic a SRL „XXXXXX”, atribuit ca probă cu statut de corp delict, fusese dovedit ca fiind falsificat.

Documentul respectiv a stat la baza unei expertize complexe economica- contabile și în construcții realizate de CNEJ și a fost utilizat în mod eronat pentru a proba vinovăția inculpaților, fiind un produs al infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal.

În cadrul dosarului nr. XXXXXX, ordonanța de nereabilitare constatativă de infracțiune din 13.04.2022 a stabilit definitiv că aceste documente au fost falsificate de către XXXXXX XXXXXX, directorul SRL „XXXXXX”.

Autorii menționează că procurorul Lucia Andriuța era pe deplin informată despre acest fapt, aspect dovedit prin materialele dosarelor conexe. Întrucât corpul delict falsificat a dispărut fără urmă din materialul dosarului nr. XXXXXX, procurorului Lucia Andriuța i s-a solicitat constatarea dispariției acestuia.

De asemenea, s-a cerut stabilirea faptului că setul de documente falsificate a fost tăinuit intenționat de către comitentul infracțiunii, XXXXXX XXXXXX.

Procurorul Lucia Andriuța a respins aceasta cerere ca fiind nefondată.

Prin încheierea din 25.09.2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, judecătorul de instrucție a anulat acest refuz, calificându-l drept ilegal și prejudiciabil pentru un proces echitabil, conform art. 6 CEDO.

Instanța a obligat procurorul să constate dispariția corpului delict și să întocmească un proces-verbal conform art. 526 din Codului de Procedură Penală. Judecătorul a subliniat în acea încheiere că, în cadrul dosarului nr. XXXXXX, s-a stabilit definitiv că documentul falsificat „Cartea Tehnică a atelierului pepinieristic din satul Sireți, raionul Strășeni” nu există nici fizic, nici în copie, iar procurorul avea obligația de a verifica dispariția acestui set de documente.

În urma analizării materialelor dosarului nr. XXXXXX în cadrul procedurii de revizuire, s-a constatat lipsa documentelor falsificate, precum și a procesului-verbal de constatare a dispariției acestora.

Astfel, procurorul Lucia Andriuța nu s-a conformat deciziei instanței și nu a întocmit procesul-verbal impus prin încheierea irevocabilă din 25.09.2023, Aceasta reprezintă o încălcare procedurală ce atrage răspunderea disciplinară, având în vedere caracterul executoriu al hotărârii judecătorești.

De asemenea, se aduce în atenția încheierea irevocabilă din 25.09.2024 în dosarul nr. xx-xxxxx/2024, care stabilește că procurorul Xxxxxx Xxxxxx a condus și a expediat dosarul nr. XXXXXX în instanță, utilizând probe falsificate. Procuratura Anticorupție a constatat că documentul falsificat s-a aflat în permanență în posesia comitentului infracțiunii, Xxxxxx Xxxxxx. Totodată, se face referire la încheierea irevocabilă din 02.10.2024, prin care ex-procurorul Xxxxxx Xxxxxx, inițial responsabil de urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, a fost găsit vinovat de utilizarea unor probe falsificate. Instanța a stabilit că responsabilitatea pentru autenticitatea actelor prezentate în proces cade exclusiv asupra persoanelor care le-au furnizat. Concluzii: Documentele judiciare dovedesc că argumentele petiționarilor au fost probate și justificate, iar setul de documente „Cartea Tehnică a atelierului pepinieristic a SRL „XXXXXX”, atribuit ca probă, a dispărut fără urmă. Aceste documente au fost tănuite de către comitentul infracțiunii, Xxxxxx Xxxxxx.

De asemenea, s-a stabilit că procurorul Lucia Andriuța nu a întocmit procesul-verbal de constatare a dispariției corpului delict, încălcând drepturile revizuenților și procedura stabilită de instanță. Acțiunile sale constituie abateri disciplinare, fiind contrare obligațiilor de serviciu prevăzute de art. 38 din Legea nr. 3/2016.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procuror în opinia autorilor sesizării:

În sesizare, autorii indică că, încălcările comise de procurorul Lucia Andriuța constituie abatere disciplinară, potrivit art. 38 lit. a), b) și e¹) al Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor:

Prin decizia Inspecției procurorilor din 13.02.2025 s-a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Lucia Andriuța, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a constatat:

Referitor la dispariția documentului "Cartea tehnică" din dosarul nr. XXXXXX, potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 25.09.2023, se menționează că Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Râșcani a întocmit la 12.02.2022 în cadrul procesului penal nr. XXXXXX un proces-verbal de constatare a dispariției documentelor.

Cu referire la deschiderea procedurii de revizuire, s-a constatat că procurorul Lucia Andriuța a dispus, la 26.04.2021, deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal nr. XXXXXX, privind condamnarea lui Xxxxxx Xxxxxx în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal.

Decizia a fost coordonată inclusiv cu Secția Judiciar-Penală din cadrul Procuraturii Generale, iar ordonanța de deschidere a fost expediată Inspectoratului de Poliție XXXXXX pentru organizarea examinării conform art. 460 alin. (6) din Codul de Procedură Penală, în vigoare la acea dată

Pe parcursul procedurii de revizuire, au fost dispuse expertize tehnica-științifice în domeniul construcțiilor și expertize judiciare contabile, dar acestea nu au fost finalizate până în prezent.

Ulterior, din data de 01.09.2023, ca urmare a modificărilor aduse art. 460 alin. (4) Cod de Procedură Penală, competența de soluționare a cererilor de revizuire a trecut la

instanța de judecată care s-a pronunțat asupra fondului cauzei.

Astfel, la 28.11.2023, cu nr. 9816, procedura de revizuire a fost expediată pentru examinare conform competenței către Curtea de Apel Chișinău, care a redirecționat cauza la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

Cauza se află în prezent pe rol la judecătorul XXXXXX XXXXXX, cu participarea procurorului Lucia Andriuța.

În concluzie, Inspectorul a statuat că, doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în speță, nu a putut fi probat. Sub aspectul laturii subiective, în cazul de față, nu există dovezi care să sugereze că procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Lucia Andriuța, ar fi acționat cu intenție sau neglijență gravă. Procurorul Lucia Andriuța a acționat în limitele competenței sale legale și profesionale.

Astfel, în faptele procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Lucia Andriuța, nu a fost identificat nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, prevăzut de art.38 din Legea cu privire la procuratură.

Constatarea colegiului de disciplină și etică

În conținutul contestațiilor din 17.02.2025, petenții XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX au indicat că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor, considerând că sesizarea nu a fost soluționată în corespundere cu constatările de fapt și în consecință contrar prevederilor de drept.

La cererea lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, contestația a fost examinată în lipsa petenților.

Cu referire la contestație, inspectorul a solicitat respingerea acesteia ca una neîntemeiată, ori în cadrul verificării sesizării nu s-au constatat temeiul de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Lucia Andriuța.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Studiind contestația depusă, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor, verificând argumentele expuse de petenți în contestare, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Astfel, Colegiul, așa cum a menționat în compartimentul *cu referire la sesizare*, remarcă că autorii sesizării cu privire la faptele ce prezintă pretense abateri disciplinare, în esență, invocă abateri ce derivă exclusiv din activitatea decizional-procesuală a procurorului Lucia Andriuța, în raport cu cererea de revizuire din 26.04.2021.

În această ordine de idei, dezacordul petenților rezultă din modalitatea în care a fost examinată cererea de revizuire or, acestea considerând că procurorul Lucia Andriuța nu a întocmit procesul-verbal de constatare a dispariției corpului delict, a încălcat drepturile revizuenților și procedura stabilită de instanță.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului Lucia Andriuța, nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care aceștia a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la

Procuratură.

Argumentele petenților sunt neîntemeiate, ori nu s-a constatat faptul că Lucia Andriuța ar fi acționat cu intenție sau neglijență gravă, dumneaei acționând în limitele competenței sale legale și profesionale, ca urmare a modificărilor aduse art. 460 alin. (4) Cod de Procedură Penală, care prevede că competența de soluționare a cererilor de revizuire a trecut la instanța de judecată care s-a pronunțat asupra fondului cauzei.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Colegiul apreciază critic alegațiile petentului privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii, și stabilește că, procurorul vizat și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), circumstanțe care, nu pot servi temei pentru tragerea lor la răspundere disciplinară.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul că, Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cererii respective de către procurorul, nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile *Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură*, respectarea principiului independenței decizionale, excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017, 28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către cet. XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 13.02.2025, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petenți, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău Oficiul Râșcani, Lucia Andriuța.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

**Președinte al
Colegiului de disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN